

Xalq so'zi

2023-YIL — INSONGA E'TIBOR VA SIFATLI TA'LIM YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2023-yil 30-avgust, № 181 (8524)

Chorshanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodini telefoningiz orqali skanner qiling.

O'zbekiston —
kelajagi
buyuk
davlat

ULUG' AYYOM OLDIDAN BARCHA SOHALARDA YUKSAK NATIJALAR QAYD ETILMOQDA

Prezident Shavkat Mirziyoyev 29 avgust kuni Toshkent shahridagi bonyodkorlik ishlari, turli sohalarda ishga tushirilayotgan yangi ob'yeqtalar bilan tanishdi.

Mustaqillik xalqimizga erkinlik, ro'shnolik olib kelgandek, har yili bu aymomda yaxshiliq yangiliklar ko'p bo'ldi. Bu yil ham barcha hududda iqtisodiy-ijtimoiy inshootlar ishga tushirilmoqda.

Ulug' ayyom oldidan davlatimiz rahbari poytaxtimizdagi ana shunday bonyodkorlik ishlari bilan tanishdi.

Prezidentning 2022-yil 27 apreldagi bojxonha ma'muriyatichilagini yana da takomillashtirishga doir Farmonida sohan raqamli transformatsiya qilish, xizmatlar sifati va tezkorligini oshirish choradabirlari belgilangan edi. Jumladan, shu maqsadda Bojxona qo'mitasida Bojxona rasmiylashtiruvni markazi barpo etildi.

Davlatimiz rahbari ushu majmuani borib ko'rdi.

Bu yerda Ma'lumotlarni qayta ishlashtirish markazi, Masofaviy elektron deklaratsiyalash posti, Call-markaz, Targetlash va xavflarni boshqarish bo'limlari tashkil etilgan. Axborot tizimi xorijiy davlatlar, mamlakatimiz vazirlaridagi idoralari, tashqi iqtisodiy faoliyat vakillari, aviakompaniyalar ma'lumotlari bilan integratsiya qilingan. Ishni tashkil etishda tadbirkorlarning takliflari ham inoqta olingan.

Ma'lumotlarni qayta ishlashtirish markazi amaldagi zaxiraga nisbatan o'n barobar katta hajmi zamona naviy serverlar, kompyuter va boshqa zarur uskunalar bilan jihozlangan. Bu aloqa kanallari tezligini 5 barobarga oshirish va rasmiylashtiruv vaqtini 2 barobarga etmoqda.

qisqartirishni ta'minlaydi. Butun tizim kiberhujumlardan himoyalangan.

Masofaviy elektron deklaratsiyalash postida dastlabki bosqichda Toshkent shahri tadbirkorlari masofadan turib yuboradigan bojxonha yoki deklaratsiyalarini tezkorlik bilan rasmiylashtirish yo'lg'a qo'yildi. Keyinchalik bu bilan respublikadagi barcha rasmiylashtiruv jarayonlarini qamrab olish rejalashtirilgan.

Call-markazda bojxona organlarining 11-08 "ishonch telefonini" hamda qo'mita web-sayti orqali kelib tushayotgan murojaatlarga javob berildi.

Targetlash va xavflarni boshqarish bo'limi Jahon bojxonasi tashkiloti bilan hamkorlikda, rivojlangan davlatlar tajribasi asosida ochilgan. Bu yerda tezkor tuzilmalar tomonidan bojxonaning 50 ta, Jahon bojxonasi tashkilotining 3 ta axborot dasturi, 30 dan ortiq idoralar va xorijiy bojxonalarning ma'lumotlari tahsil qilinib, xavf-xatarlar baholanadi va barcha bojxona postlari faoliyati masofadan boshqariлади.

Markazi bojxona laboratoriysi ham ekspertiza jarayonlarini qisqartirish va aniqligini oshirishga qaratilgan ilg'or uskunalar bilan jihozlandi.

Umuman, Prezident Farmoni asosida soha raqamlashtirilishi natijasida bojxona rasmiylashtiruvni vaqtiga o'rta tacha 2 barobar qisqardi. Masalan, shu vaqt eksport yo'nalishida 2017 yilda 5 soat 42 daqiqaga edi, 2023 yilda 30 daqiqani tashkil etmoqda.

Import tovarlarining 80 foizi va eksport tovarlarining 89 foizi soddalashtirilgan tartibda rasmiylashtirilmoqda. Bojxona yuk deklaratsiyalarini sun'iy intellekt yordamida avtomatik rasmiylashtirish hajmi ham oshirilmoqda.

Bu sharoitlar, natijalar, albatta, odamni qovqintiradi. Lekin raqamlashtirish shunday jarayonki, bir joyda cheklanib qolmaydi. Sohada qilingan ishlaridan ko'ra qilinishi kerak bo'lgan vazifalar ko'p. Shuning uchun qulayliklarni mutazam oshirib borish zarur. Tizimi faoliyatiga tadbirkorlar baho berishi kerak, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Import tarkibining tahilib asosida mahalliy tadbirkorlarga taklif berish, bojxona hududida qayta ishlashtirishga qaraytirish bo'yicha ko'sratmalar berildi. Xodimlarning moddiy-ijtimoiy sharoitlarini ilmiliy-amaliy tibbiyot markazi barpo etildi.

Davlatimiz rahbari 2020-yil noyabrda ularning qurilishini kelib ko'rgan, bu yerda qanday imkoniyatlar bo'lishi lozimligi haqidagi ko'sratmalar bergen edi. Muassasalaridagi bugungi zamona naviy sharoit va ish tartibi shuning amaliy ijrosi, deyish mumkin.

Shifo maskani hududi to'rt gektardan

ortiq. Jami bir yarim ming kvadrat metr maydonga ega yettiita bino barpo etilgan. Qurilish va jihozlashda xorijining ilg'or tajribasiga tayanilgan. Shu bois arxitektura mukammal. Shoshilinch yordam, reanimatsiya, infeksiyalni holatlar — barchasi inobatga olingan.

Milliyy tibbiyot markazi, boshqa shifoxonalardan farqli ravishda, universal bo'ladi. Bu yerda jarrohlik, urologiya, transplantologiya, travmatologiya-ortopediya, ginekologiya, kardioxirurgiya, nefrologiya, kardiologiya, endokrinologiya, kardiorevmatologiya, stomatologiya va boshqa bo'limlar tashkil etilgan. Jami 169 turdag'i mingtadan ko'p ilg'or tibbiy asbob-uskunalar o'rnatilgan.

Markaz besh yuz o'ringa mo'ljallangan. Ambulator va stasionar tartibida ikki yuzdan ortiq tibbiy xizmatlar ko'rsatiladi. Yiliga uch mingdan ziyod, jumladan, aorta-koronar shuntlash, estetik-plastik chirurgiya, artroplastika, organ va to'qimalarni ko'chirib o'tkazish kabi yuqori texnologiyalar bilan amaliyotlarini bajarish quvvati mavjud. Markazda mamlakatimizning olis hududlaridagi bermorlarga masofadan tashxis qo'yish, davalash imkoniyati yaratilmoqda.

Muassasa faoliyatida Germaniya, Turkiya, Janubiy Koreya kabi davlatarning yetakchi klinikalar bilan hamkorlik qilinadi.

Chet emlik shifokorlar, o'zimizning xorjida malaka oshirgan mutaxassislarimizdan ibrat jamaoa — 250 nafr shifokor, 500 nafr o'rta tibbiyot xodimi faoliyat olib borib ko'rdi.

Bundy imkoniyatlarga ega mar-kaz mamlakatimizda birinchisi. Qoraqalpog'iston va viloyatlarda faoliyat yuriyatoygan ko'p tarmoqli klinikalar u bilan bog'lanadi.

Prezident majmua hududidagi Respublika ixtisoslashtirilgan otorinolaringologiya va bosh-bo'yin kasalliklari ilmiliy-amaliy tibbiyot markazi barpo etildi.

Bu markaz mazkur kasalliklarni davlash bilan birga mamlakatimizda otorinolaringologiya yo'nalishidagi ishlarini muvoqiflashtiradi. Bu yerda "Yuqori nafas yo'llari a'zolari fiziologiyasi va patologiyasi", "Eshitish va muvozanat a'zolari fiziologiyasi va patologiyasi", "Foniatriya va ronkopatiya" ilmiliy laboratoriyalari tashkil etildi. Simulyasion amaliy laboratoriya, jarrohlik xonalarini 60 ta o'r-in-joy zamona naviy tibbiy uskunalar bilan jihozlandi.

Davlatimiz rahbari ushu markazlardagi qulayliklari bilan tanishdi, shifokorlar bilan suhbatalashdi. Soha mas'ullari bilan muloqtda ushu markazlar yondida xorijiy tibbiyot instituti tashkil etish, kadrler malakasini oshirish, kasalliklar profilaktikasini kengaytirish bo'yicha ko'sratmalar berildi.

Prezident Shavkat Mirziyoyev yangilan-

gan Respublika bolalar kutubxonasini

borib ko'rdi.

Davlatimiz rahbari faoliyatining ilk kunlaridan yoshlar ta'lim-tarbiyasiga alohida e'tibor qaratib kelmoqda. 2017 yilda kitoblar nashr etishni rivojlanish, kitob mutolausi va kitobxonlik madaniyatini oshirish bo'yicha Prezident farmonishi qabul qilingan edi. Kitobxonlarni rag'batlanish yilga qo'yildi.

Bu siyosatning yana bir ifodasi sifatida yaqindan Respublika bolalar kutubxonasi yozilgan.

1907 yilda qurilgan tarixiy bino restavratsiya qilinib, zamona naviy jihozlandi. Bugun muassasa har jihatdan qulay, shinam va yorug'. Endi u naqafat bolalar, balki kattalarining ham sevimli maskaniga yozilmoqda.

Kutubxonasi o'zbek va jahon bolalar adapiyoti o'd 180 ming kitob fondiga ega. Zamona naviy axborot texnologiyalaridan foydalanan layotgani xodimlar ishini yengilashdirib, kitobxon bolalarga qo'shimcha qulaysilik yaratagan. Jumladan, tashrif buyuruvchilar maxsus ID-karta oladi. U orqali kitobxonlarni ro'yxatga olish, kitob olish va topshirish jarayonlari elektron tarza tashkil etildi.

Elektron kutubxonasi rivojlanish, video va audioresurslar fondini boyitish, foydali web-kontentlari yaratishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Audiokitoblarini tinglash xonasi tashkil etilgan.

Prezident ushu sharoitlarni ko'zdan kechiradi, kitob o'qiyotgan va chet tillarni o'rganayotgan bolalar bilan muloqtda bo'ldi.

Davlatimiz rahbari kutubxonani maktablar bilan samarali bog'lab, 100 ming kitob fondidan ularni bahramand qilish, bu yerga ko'proq yoshlarni jaib etish zarurligini ta'kidladi.

Muassasa xalqaro konferensiya, seminar va boshqa tadbirlarni ham bevosita, ham onlayn o'tkazish imkoniyatini yaratilgan. Hudud obodonlashtirilib, yangi qiyofaga kirdi. Mo'jazgina amfitheatr tashkil etilgan.

Kutubxonaga avtotransport ajratish, yangi kitoblar sobit olish bo'yicha ko'sratma berildi.

Poytaxtimiz jamoat transportida metropolitenning o'mi juda katta. Uning qamrovinni kengaytirish maqsadida davlatimiz rahbari tashabbusi bilan yeriusti metrosi vujudga kelidi.

O'tgan yillarda bu ulkan loyihaning birinchi bosqichi va Sergeli yo'nalishini ochilgan edi. Joriy yilda ikkinchi bosqich — Qo'yilganda Sergeliga bo'lgan yeriusti metrosi qurib bitkazildi.

Prezident ushu transport inshootini borib ko'rdi, jamoatchilik vakkillari bilan birga metroda yurdi.

— 2017 yilda bu loyihani boshlaganimizda ishonmag'anlar ham bo'lgan edi. Mana, Xudoga shurh, yer osti va yer usti metro yo'llari bog'lanib, halqaga aylandi. To'g'ri, ogir bo'ldi. Lekin xalqimizga xizmat qiladigan,

tarixa qoladigan yo'l bu. Odamlarimiz, farzandlarimiz bunda yurib, davlatdan rozi bo'lsa, niyatimizga yetgan bo'lamiz, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Mazkur ikkinchi bosqich doirasida 12 kilometr estakada yo'l va 7 ta bekat barpo etilgan. Bu oraliqdagi qatnov vaqt 15 daqiqani tashkil etadi. Bir kunda 40 mingdan ortiq yo'lovchilarga xizmat ko'sratiladi.

Umuman, bugun Toshkent metro-politenining jami uzunligi 70 kilometrдан oshdi. Shundan 38 kilometri 1977 yilda keyin bunyod etilgan bo'lsa, oxirgi 7 yilda 32 kilometr metro yo'l qurildi. Bekatlar soni 50 taga yetdi. Metroda yuruvchi kunlik yo'lovchilar soni 750 mingga yetishi kutilmoqda.

Bundan tashqari, joriy yilda poytaxtimizda mingta avtobus olib kelindi. Natijada jamoat transportidan kuniga 1 million 400 ming nafragacha yo'lovchi foydalanoqda. Bu shaxsiy transportlarga ehtiyojni, pirovardiya ko'chalarda turbandilik kamaytirishda muhim omil bo'lmoida.

Davlatimiz rahbari Sergeli tumanidagi Yangi Bonyodobod mahallasida bo'lib, sharoitlarni ko'zdan kechirdi.

Bu yerda 6 mingdan ziyod aholi yashaydi. 13 ta ko'p qavatlari uy, maktab, bolalar va o'smirlar sport mabkabida barcha sharoitlari yaratilgan. Mahallaning drayveri — xizmat ko'sratish. Yaqinda maishiy xizmat shoxobchalar, tikuvchilik korxonasini o'z ichiga oлган ish markazi barpo etildi. Ularda mahalliy yoshlar foydali mehnat bilan band.

Prezident tikuvchilik korxonasidagi ayollar bilan suhbattashdi. Uning rahbari ayollar tadbirkorligiga berilayotgan imkoniyatlarning tufayli yangi uskunalar oлgan, faoliyatini kengaytirgan.

— Biz nima uchun xotin-qizlar qiyofaga ega. Bu yerda kutubxonasi, til o'rganish to'garaklari ham bor. Mahalla huddi obodonlashtirilgan. O'yin va sport maydonchalarini ta'mirlangan. Ikki yilda mahallada bironota jinoyat sodir etilmagan.

Mahalla raisi va faoliyatlari bilan suhbatta yoshlar bandligini ta'minlash, madaniy tadbirlar va musobaqlar tashkil etib, bo'sh vaqtlarini mazmunli o'tkazish haqida so'z bordi. Tuman rahbarlariga ijtimoiy ahamiyatli loyihalarni ko'paytirish, kuz-qish mavsumiga tayyorlarlik bo'yicha ko'sratmalari berildi.

Ziyodulla JONIBEKOV, ikrom AVVALBOYEV, O'ZA muxbirlari.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Matbuot xizmati suratlari.

Yangi hayot uchun, Yangi O'zbekiston uchun!

**SHUHRATING PORLASIN
TOKI BOR JAHON!**

Inson qachon baxtni his etadi? Qachonki, ko'ngli xotirjam bo'lsa, ertaga ham yana quyosh chiqishini, yana sozin va musatto tongni kutib olishini his etib tursa, yeysiga bir burda noni bo'sayu uni emir-erkin tonval qilsa, yaqinlari mehri, e'tibori og'ushida yashasa, shuning o'zi tunganmas bax! Eng muhim, qalb halovatining ham, farahbaxsh tonglarning ham, osmonimiz musaffoligiyu to'rt muchamizning salomatligi ham, orzu-niyatimiz ro'yobi ham birgina ne'mat bilan bog'liq. U ham bo'sa — mustaqillik, huriqlik, o'z tagdirimizni o'zimiz belgilash huquqi.

Mana, xalqimiz ana shunday saodatga erishganiga 32 yil bo'lmoga. Iстиqlol tantanalari butun mamlakatimiz bo'ylab katta xursandchilik, shodu xurramlik bilan kutib olinmoqda. Prezidentimizning 2023-yil 27 iyuldag'i "O'zbekiston Respublikasi davlat mustaqilligining o'ttiz ikki yillik bayramiga tayyorgarlik ko'rish va uni o'tkazish to'g'risida"gi qaroriga muvoqiqi.

eng ulug', eng aziz bayramimiz "Yangi hayot uchun, Yangi O'zbekiston uchun!" degan bosh g'oya ostida nishonlanayotgani ham bejiz emas. Zero, ushu hujatda ta'kiflanganide, mustaqil taraqqiyot bo'yidagi keng ko'lamlari islohotlarimizni izchil davom ettirish, barcha soha va tarmoqlar rivojini yangi bosqichga olib chiqish maqsadida bugungi kunda yurtimizda millati, tili va dinidan qat'i nazar, har bir fuqaro erkin hamda farovon yashaydigan yangi jamiyat va davlat barpo etilmoqda.

Iстиqlol bergan imkoniyatlardan, ozod va hur yashash, o'z istak-intilishlarini ro'yobga chiqarish huquqidan umumi foydalaniib, mehnatda ulkan muvaffaqiyatlariga erishayotgan, yangilanayotgan O'zbekiston shuhratini jahon uzra

Xo'sh, o'sha do'ppi kiygan "qizaloq" hozir qayerda, san'at yo'lini tanladimi yoki taqdirlar palaxmoni uni o'zga o'zanlarga burib yubordimi? Bu savol hammani qiziqitiradi, albatta.

Sababi, "Kuyla, Sanobar!" film-konserti orgali elga tanilgan yoshgina qiz — Sanobar Rahmonova oradan 5 — 10 yil o'tib, ba'zi bir sabablar bilan san'at sahnasida ko'rinmay qoldi, unutildi yoki kimlar orqalidir unutilishga mahkum etildi. "Lashkar xatarsiz, bu xatar yoki tanaffus uzoq cho'zildi, bi necha o'n yillarni xazonedan surupib olib ketdi.

Davlatimiz rahbari 2017-yil 3 avgustda madaniyat va san'at vakillari, ijodkor ziyojolar bilan uchrashuvda o'zbek qizlariga ibo va hayoda haqiqiy o'mnak ko'sata olgan Sanobar Rahmonovani esaq oldi. "Qanday kiyingen, men yoshlikdan eslayman: sochini mayda o'rib, do'ppilar kiyib, o'zbekona kiyin. Kim kiydirgan? Andijonda kiydirganku shuni. Qani hozir shunday urf-odatimiz?"

Ana shu gaplardan keyin hamma Sanobar Rahmonovani izlab qoldi, izlab topdi, sahnaga choldiradi. "O'tgan yillar davomida boshiga tushgan barcha ko'rgilklarga chidab, sabr-toqat bilan suvdav sokin yurgan, lekin san'atni o'z umrining, hayotining mazmuni deb bilgan xonanda "qayta tug'ilidi", tandirdan uzilgan nonday qaynoq qo'shiqlari bilan le oldiga chiqib keldi.

Endi, hammasi bir boshdan...

Tog'da o'sgan bolarlar

Urushdan keyingi yillarda harbiy xizmat yoshiga yetgan yigitlar urush asoratlari tugatish ishlari safarbar qilingan. Andijonning Asaka tumani o'lis qishloqlaridan birida yashayotgan Rahmonali qo'shni Qirg'iziston Respublikasi chegaralariga tutash bo'lgan Oloy tog'lari qir-adilarida cho'ponlik qilardi. Uylanganiga bir yil bo'lganida harbiy xizmatga chaqirildi. Turmush o'tog'i Xosiyatxon 40 kunlik qachaqolog'ini bag'riga bosib qolaverdi. Shu ketganicha, ancha yil daragi bo'ldimi. Ko'plar uni o'diga chiqardi. Lekin onasi Mehriniso buvining yuragi sezgammi, umidini uzmadi, sabr-iroda bilan kutdi. Nihoyat, Rahmonali 7 yildan keyin uyiga eson-omon qaytib ketdi. Mehriniso buvi qayta tug'ilgandan uzlatdigan qaytib kelgan farzandi uchun elga osh berdi.

Shu tariqa Rahmonali aka yana cho'ponlik kasbini davom ettdi. Xosiyatxon bilan bir-birining izidan yetishib kelayotgan yetti qiz, bir o'g'lini tarbiyalashga umrularini bag'ishlashdi. U erta bahordan poda boqish uchun oilasi bilan qishloqdan 300 chaqirilmak masofada bo'lgan toqqa ko'chili ketar, o'sha yerda o'tov tikib, tirkchilik qilardi. Farzandlari o'qish boshlanishidan o'din, o'zi esa kech kuzda qishloqqa qaytib kelardi. Topgani faqat qora ozonanni qaynatishga, sakkiz farzandni yedirib-ichirisha, ust-boshiga yetardi, xolos. Undan orttigun sarmoya qilolma. Hovlijoyida qurqan ikki xonali yu'ali bitmagan, shuning uchun oila qorli-qiroqlik kurnarda kolxoq tomonidan qo'qo'zilar qishloqiga mo'ljallab qurilgan qo'r yonidagi omonat uychada yashashardi...

Lekin tirkchilik qanchalik og'ir kechmasin, shirin-shakar farzandlari bilan tinch-totuv umrguzaronlik qilayotgan Rahmonali aka bilan Xosiyat opadan baxtli oila yo'q edi ularning nazarida. Rahmonali aka juda hazilkash, san'atni yaxshi ko'rardi. Tavakkal Qodirov, Ma'murjon Uzogovning qo'shiqlarini doim tinglab, xirgoi qilib yurardi.

Sanobar ana shu muhitda ulg'aydi, 10 yoshidan dala-qirlarda ot minishni o'rganib, podani boshqardi, otasiga yordam beradigan bo'ldi. Lekin qayerda bo'lmisin, qo'shiq aytsizdan tinnasdi, singillari ham unga qo'shibi, raqsiga tushishar, qo'shiq kuylashardi. Otasi hazillashib: "Bizing oilmazim "Bahor" ansamblining filiali!" deb qo'yardi.

Turob To'laning yuksak bahosi

Sanobar maktabda o'qib yurgan davrlarida birorta tadbir uning qo'shiqlarisoris o'tmasdi. Uning iste'dodini, san'atni bo'lgan qiziqishini ilg'agan musiqa o'qituvchisi G'ulomjon Ro'ziboyev qizaloqqa alohida e'tibor qaratdi. Sanobar televiziyeden beriladigan "San'at gunchalar" ko'rsatuvlar berilib tomossa qilardi, ekrangandi qizaloqlarning xatti-harakatlariga taqildi qilib, raqsiga tushardi.

Shuning uchun 5-sinfindan tuman, viloyatda o'tkaziladigan "Qizlar davras", "Kuylang, yosh xonandalari" kabi tanlovlarda qatnashdi. Viloyat "Marhabo talantlar" tanlovida ishtirok etishga esa

yoshi yetmagani uchun unga tanlovdan alohida holda bitta qo'shiq aytishga ruxsat berishadi. Sanobar ustozi G'ulomjon Ro'ziboyev boshchiligidagi tayyorlangan "Andijonim" qo'shig'i aytganida muxlislarning qizg'zin olqishlariga sazovor bo'ladi.

Usbu tanlovida hayat a'zosini sifatida ishtirok etgan O'zbekiston xalq shoiri Turob To'la qizaloq tomonidan ijo etilgan qo'shiqdandan juda xursand bo'lib, unga yuksak baho beradi: "Agar shu qizcha konkursga qatnashganida 10 ball qo'yan bo'lar edim", deydi.

— O'tgan asr 70 yillarining boshlarida

Isroilov bilan Andijonga boradi. Sanobar o'qiydigan maktabga ularning kelishlari haqida avvaldan aytib qo'yligan ekan, yaxshi kutib olishadi. Lekin Sanobar uylab qochib ketadi.

Bir soatlardan keyin qizaloqni topib kelishadi, ustozi G'ulomjon Ro'ziboyev uni qo'shiq aytishga ko'ndiradi. G'ijjakda kuy chalil turadi, Sanobar "Andijonim" degan qo'shing'ining bandini xirgoi qilib beradi. Qizchaning o'zini tutishi, samimi, shirali ovozi, maromiga yetkazib qo'shiq aytishi poxtaxtdan kelgan mehmornolarga ma'qul keladi. Sanobar Rahmonova haqida hujjati film olish bo'yicha bir

qo'shiqlarini tinglayotgan tomoshabinlarni qayta-qayta tasvirga olishadi. Chunki u paytda kinolar pylonka, ya'ni kinotasmada olinardi, dubl qilinmasa, bir marta oliniganida yaxshi chiqmay qolish etimoli bor edi. Xudoga shukr, hamma s'ymkalar yaxshi chiqadi.

Boshqa bir qo'shiqqa qo'yligan tasvirlar Toshkentda olinadi. Sanobarga maktablardan biridan o'quvchilar kiyadigan libos topib kelishadi, yana ikkita o'quvchi qizni ham suratga tushasiz, deb yoniga qo'shishadi. Boshqa bir s'ymkada Sanobar otasining otiga minib, yosh chavandoz sifatida qo'shiq aytib, tasvirga

turib, yordam qo'lini cho'zmagan, hatto bir o'zis o'soz bilan yupatmagan, tasallি bermagan yoru birodarlar, muxislardan Sanobar qattiq ranjidi, dili o'ridi. O'z hayotini bag'ishlashga qaror qilgan san'atdan ham ko'ngli sovidi, hayotdan bezdi...

Poytaxtga borib o'qish nasib qilmadi

Sanobarning nomi hech qayerda chiqmayotganidan xavotirga tushgan shoir Anvar Isroilov uni Toshkentga chaqiritinib, nima uchun ijoddan to'xtab qolganini so'raydi. Gap nimadaligini

birin-ketin farzandlar tug'iladi. Xonanda ko'proq vaqtini farzandlar tarbiyasi bilan o'tkazadi. Ular to't farzandni tarbiyalab, voyaga yetkazishadi. Oliasi tufayli ma'lum muddat jidda tonafus qilgan Sanobar baribir sevgan sohasiga yana qaytadi — 2006 yilda umi yo'doshi Ilhom Jo'rayev va kenja o'g'li Ixlosbek bilan o'llaviy san'atkorlar guruhini tashkil etishadi.

Sanobar Rahmonovaning baxti shundaki, turmush o'trog'i, qaynonaqaynotasi uning san'atini qadrildi, uni davom ettirishiga izn berdi. Farzandi Ixlosbek san'at yoldirib borin, Asakadagi madaniyat uyiда ishilayapti. Demak, san'atkorlar sulolasu an'analar davom etayotir, rivojanmoqda.

"Prezidentimizning gaplari menga qayta qanot baxsh etdi"

Davlatimiz rahbari 2017 yilda san'at va madaniyat xodimlari, ziyojolar bilan uchrashuvda Sanobar Rahmonova haqida juda iliq fikrlar bildirdi. Bu gaplar Sanobarni ruhlantirdi, unga qanot bag'ishladi. Yuragining tub-tubiga tugib qo'yan orzulari cho'g'lanib ketdi. Qayta hayotga kelganday bo'ldi. Yana yangi kuch, g'ayrat bilan ijod qilishni boshladi.

Bir necha o'n yillardan buyon ekranlardan olib tashlangan "Kuyla, Sanobar!" filmi televideniye orqali berila boshladi, o'zi mustaqilлик bayrami munosabati bilan tashkil qilingan tadbirda yangi qo'shiq'i bilan qatnashdi.

Sanobar Rahmonova o'sha yili san'at sohasida erishgan yutuqlari, qilgan mehnatlari uchun "Do'stilik" ordeni bilan taqdirlandi. El suygan kamtarin xonadan viloyatda, respublikada bo'lib o'tadigan tadbirda takif qilinadigan bo'ldi, yangi yangi qo'shiqlari bilan muxlislar o'qilishini oldi.

Xotira uyg'onsa go'zaldir

Bundan yarim asr muqaddam, 13 yoshida betakror ovozi va qo'shiqlari bilan millionlab yuraklarni zabit etgan kamtru kamsuqum, barcha hayot sinovlarini mardonavor yengib o'tgan Sanobar Rahmonova hozirgacha ijod qiladi, izlanishdan to'xtamaydi. Poytaxtini orzu qilmasdan turib, qishloqda yashab ham el hummatiga erishish, ularning sevimi xonandasida bo'lish mumkinligini amalda isbotladi. Chunki uning qo'shiqlarini tinglab ulg'aygan, shu ruh bilan san'atga kirib kelgan, o'z baxtini topib, xalq artisti darajasiga yetgan san'atkorlar ham uni ustoz deb biladi.

— Onam hozir 94 yoshta, ilohim, baxtimizga hamisha sog'-salomat bo'sinslar. Onajonim "Sevimi" telekanalida O'zbekistonga xizmat ko'satgan artist Farhod Abdullayev olib boradigan "Eslab-eslab" ko'rsatuvini juda yaxshi ko'radi, — deydi Sanobar Rahmonova.

— Elimiz suygan san'atkorlar Munojat Yo'licheva va Sultonpostsha O'dayeva shu ko'sratuvda chiqqanida menga: "Boram, shu ko'sratuvga sanam bir marta chiqsan bo'larkan", degandi. Onaning istagi ijobat, deganlariday, qarangki, oradan uchun o'tib menga qo'ng'iroq qilishdi, shu ko'sratuvga chaqirishdi. Turmush o'trog'im, farzandlarim bilan o'sha ko'sratuvda ishtirok etdik, ko'p xotiralar qayta uyg'ondi.

Har bahorda yam-yashil yaproq yozgan majnuntollarni ko'sram, O'zbekiston san'at arbobi, kinorejissyor Hojimurod Ibrohimovning men haqimda olib filmi, unda tasvirga olingan sochlarli tolim-tolim, oho ko'zli Andijon qizlari yodimga tushadi. Ikkibor meni "Andijonim" qo'shiq'i bilan O'zbekistonga tanitan ustozim G'ulomjon Ro'ziboyev ko'z oldirma ga keladi. Ulardan bir umr qazdormon, minnadtormon.

Prezidentim saylovoldi uchrashuvlari munosabati bilan Andijonga kelganda ko'plar qatori ko'rishish baxtiga myuassar bo'ldimi. Shunda u kishi televizorda berilgan ko'sratuvlardan birida Sharof Rashidov haqida aytgan gaplarini emasdi. O'z navbatida, Prezidentimizning madaniyat, san'at ahli, ziyojolar bilan bo'lib o'tgan uchrashuvda men haqimda aytgan bir o'g'iz gaplari hayotimi butunlay o'zgartirib yuborganini, o'zimni san'atda qayta tug'ilganday his qilganimni gapirib berdim. Umlari uzoq bo'lsin.

Jannatnomand O'zbekistonimizning oddiy bir qizi sifatida odamlari mard va tanti, bag'rikeng diyorda yashayotganidan juda baxtiman. G'ururlanaman, faxrlanaman. Odamlarimizdagagi ko'tarinkin kayfiyat, ertangi kunga ishonchini ko'rib quvonaman. Yaratilayotgan imkoniyatlar, yangilanishlar meni ijod qilishga, yangi-yangi qo'shiqlar yaratishga undaydi. Yurtimizning ko'kam jamoli izlanishlarimga qanot bo'ladi.

Nurulloh OSTONOV ("Xalq so'zi")

ЮРТИМИЗНИНГ КЎРКАМ ЖАМОЛИ ИЗЛАНИШЛАРИМГА ҚАНОТ

Tog'da o'sgan bolarlar

Urushdan keyingi yillarda harbiy xizmat yoshiga yetgan yigitlar urush asoratlari tugatish ishlari safarbar qilingan. Andijonning Asaka tumani o'lis qishloqlaridan birida yashayotgan Rahmonali qo'shni Qirg'iziston Respublikasi chegaralariga tutash bo'lgan Oloy tog'lari qir-adilarida cho'ponlik qilardi. Uylanganiga bir yil bo'lganida harbiy xizmatga chaqirildi. Turmush o'tog'i Xosiyatxon 40 kunlik qachaqolog'ini bag'riga bosib qolaverdi. Shu ketganicha, ancha yil daragi bo'ldimi. Ko'plar uni o'diga chiqardi. Lekin onasi Mehriniso buvining yuragi sezgammi, umidini uzmadi, sabr-iroda bilan kutdi. Nihoyat, Rahmonali 7 yildan keyin uyiga eson-omon qaytib ketdi. Mehriniso buvi qayta tug'ilgandan uzlatdigan qaytib kelgan farzandi uchun elga osh berdi.

Shu tariqa Rahmonali aka yana cho'ponlik kasbini davom ettdi. Xosiyatxon bilan bir-birining izidan yetishib kelayotgan yetti qiz, bir o'g'lini tarbiyalashga umrularini bag'ishlashdi. U erta bahordan poda boqish uchun oilasi bilan qishloqdan 300 chaqirilmak masofada bo'lgan toqqa ko'chili ketar, o'sha yerda o'tov tikib, tirkchilik qilardi. Farzandlari o'qish boshlanishidan o'din, o'zi esa kech kuzda qishloqqa qaytib kelardi. Topgani faqat qora ozonanni qaynatishga, sakkiz farzandni yedirib-ichirisha, ust-boshiga yetardi, xolos. Undan orttigun sarmoya qilolma. Hovlijoyida qurqan ikki xonali yu'ali bitmagan, shuning uchun oila qorli-qiroqlik kurnarda kolxoq tomonidan qo'qo'zilar qishloqiga mo'ljallab qurilgan qo'r yonidagi omonat uychada yashashardi...

Lekin tirkchilik qanchalik og'ir kechmasin, shirin-shakar farzandlari bilan tinch-totuv umrguzaronlik qilayotgan Rahmonali aka bilan Xosiyat opadan baxtli oila yo'q edi ularning nazarida. Rahmonali aka juda hazilkash, san'atni yaxshi ko'rardi. Tavakkal Qodirov, Ma'murjon Uzogovning qo'shiqlarini doim tinglab, xirgoi qilib yurardi.

Sanobar ana shu muhitda ulg'aydi, 10 yoshidan dala-qirlarda ot minishni o'rganib, podani boshqardi, otasiga yordam beradigan bo'ldi. Lekin qayerda bo'lmisin, qo'shiq aytsizdan tinnasdi, singillari ham unga qo'shibi, raqsiga tushishar, qo'shiq kuylashardi. Otasi hazillashib: "Bizing oilmazim "Bahor" ansamblining filiali!" deb qo'yardi.

Turob To'laning yuksak bahosi

Sanobar maktabda o'qib yurgan davrlarida birorta tadbir uning qo'shiqlarisoris o'tmasdi. Uning iste'dodini, san'atni bo'lgan qiziqishini ilg'agan musiqa o'qituvchisi G'ulomjon Ro'ziboyev qizaloqqa alohida e'tibor qaratdi. Sanobar televiziyeden beriladigan "San'at gunchalar" ko'rsatuvlar berilib tomossa qilardi, ekrangandi qizaloqlarning xatti-harakatlariga taqildi qilib, raqsiga tushardi.

Shuning uchun 5-sinfindan tuman, viloyatda o'tkaziladigan "Qizlar davras", "Kuylang, yosh xonandalari" kabi tanlovlarda qatnashdi. Viloyat "Marhabo talantlar" tanlovida ishtirok etishga esa

respublika radiosining musiqli eshitirishlar tahririyatida ishlaganman, — deydi O'zbekistonda xizmat ko'satgan madaniyat xodimi Nurdin Amirjonov. — Bizga topshiriq bo'lgan — Sanobarning qo'shiqlarini yozib olish kerak. Juda qo'rqiб ketganman o'shanda. Chunki bitta qo'shiq jirosi chiqmay qolganida, qaytaya qayzishga to'g'i keradi, studiyada 5-6 soatlab qolib ketardik. Bu qizchaning qo'shiqlarini yozib olish uchun endi ikki kun studiyada qolib ketsak keragog, deb o'yaldim. Sanobar studiyaga kirdi, oldin bir marta qo'shiq aytlib oldik. Qarasam, adashish, to'xtalib qolishlar yo'q, ovoz joyida. Ikkinki marotabada qo'shiqni yozib oldik. Ishonsangiz, shu yosh qizcha o'sha kuni bi soatda beshta qo'shiqni qoyillatib aytib chiqib ketdi. Bunaqasi hech qachon bo'lmagan. Ana shular esimda qolgan.

«Qo'ng'iroqday ovozi bor ekanku!»

O'tgan asrning 70 yillari boshida O'zbekiston rahbari Sharof Rashidov davlatga paxta topshiriq rejasini oshig'i bilan bajargan Andijonda o'tkazilgan tantanali tadbirda ishtirok etadi. Katta san'atkorlar qatori yoshgina Sanobar o'sha xalq ichida mashshur bo'lib kelgan "Andijonim" qo'shiq'i jiro qiladi. Shunda Sharof aka: "Bu qizcha juda iste'dodli,